

Fundusfotografie

Wanneer screening van de fundus (Zie Zorgprogramma CVRM/DM, bijlage 6)

- Type I en II DM; Start screening binnen 3 maanden na de diagnose DM type I of II.
- Vrouwen met bestaande DM, bij zwangerschap; Start screening bij 1ste zwangerschapscontrole.
- Volwassenen met andere vormen van DM (LADA, MODY, mitochondriale diabetes, pancreasaandoeningen etc); Start screening binnen 3 maanden na de diagnose DM.

Bij een Diabeet met bekende oogheeskundige comorbiditeiten dient er geen fundusscreening plaats te vinden maar een controle bij poli oogheeskunde.

Bepaal het screeningsinterval op basis van de uitslag van (voorafgaande) screeningen:

Uitslag screening(en)	Nieuw screeningsinterval
Eenmaal geen zichtbare retinopathie (R0)	1x per 2 jaar
Tweemaal achtereen geen zichtbare retinopathie (R0)	1x per 3 jaar
Milde (achtergrond) retinopathie (R1)	1x per jaar
Retinopathie in beide ogen of visusbedreigende retinopathie (R2, R3, M1)	Verwijzing naar oogarts

- Extra screening
 - bij snelle verbetering van de bloedglucosespiegels (bij pas ontdekte type 2 DM met hoge bloedglucosespiegels of overschakeling op insuline) zo mogelijk tevoren of zo spoedig mogelijk daarna.
 - bij tussentijds ontstaan van retinopathie (zie boven) is het aan de hoofdbehandelaar (in deze de oogarts) om het screeningsinterval aan te passen.

Verwijzing (volgens Zorgdomein; *Consultatie en Verwijzing 2^e lijn*)

- **naar oogarts**
 - Bij diabetische retinopathie met bloedingen en exsudaten of ergere afwijkingen
 - Bij diabetische maculopathie
- **naar de optometrist (oogarts op indicatie)**
 - Wanneer screening niet goed uitvoerbaar is
 - Bij onverklaarbare visusklachten (spoedverwijzing bij plotselinge visusdaling/gezichtsveldbeperking)
 - Kinderen, zwangeren en diabeten met bekende oogheeskundige comorbiditeiten (zwangeren dienen elke 3 maanden te worden gezien).

Fundusfotografie op eigen locatie

Het Ziekenhuis Rivierenland Tiel biedt fundusfotografie op locatie in de huisartsenpraktijk aan. De fundusfotografie wordt op een aantal vaste dagdelen uitgevoerd door een daartoe bevoegde optometrist.

Eisen waaraan een ruimte moet voldoen

De fundusfoto screening kan alleen op locatie in de huisartspraktijk worden uitgevoerd als er een geschikte ruimte aanwezig is. Hieronder staan de eisen opgesomd waaraan een dergelijke ruimte moet voldoen.

De ruimte/kamer moet:

- beschikbaar zijn voor een volledig dagdeel (dus volledige ochtend of middag);
- zich op de begane grond bevinden, of via een lift te bereiken zijn;
- goed te verduisteren zijn, hoe donkerder hoe beter. Er mag geen direct licht naar binnen komen. Dit houdt in dat alle ramen in ieder geval donker gemaakt moeten kunnen worden door middel van gordijnen, screen, of een laken of iets dergelijks;
- ruimte hebben voor het plaatsen van de tafel met daarop de camera. Deze tafel is 95 cm lang en 45 cm breed. Aan beide lange zijden van de tafel moet nog iemand kunnen zitten. Voor de optometrist is een krukje of stoel benodigd, voor de patiënt een in hoogte verstelbare bureaustoel;
- een stopcontact hebben.

Planning

Op één locatie vindt minstens één ochtend- of middagsessie plaats. In een ochtendessie wordt bij minimaal 14 patiënten een onderzoek uitgevoerd, in een middagsessie worden minimaal 10 patiënten gecontroleerd. Voor de onderzoeken dienen 10 minuten per patiënt ingepland te worden.

Bij een ochtendessie kan de eerste patiënt om 9.00 uur gepland worden en de laatste om 11.50. Bij een middag sessie is dit 13.30 voor de eerste en 15.50 voor de laatste patiënt.

Als de fundusscreening voor een hele dag in dezelfde praktijk gepland staat, mag de laatste patiënt van het ochtendspreekuur gepland worden om 12.10 uur en kan het middagspreekuur beginnen om 13.00.

Belangstelling

Huisartsen die belangstelling hebben voor fundusfotografie op locatie, kunnen contact opnemen met Fransien Verdonk, beleidsmedewerker Zorggroep Gelders Rivierenland (tel: 0344-645802 of e-mail: fverdonk@gezondrivierenland.nl). Een optometrist van het ZRT zal met u contact opnemen voor een afspraak. Tijdens deze afspraak beoordeelt de optometrist of er een geschikte ruimte is en welke aanpassingen er eventueel nog gedaan dienen te worden. Indien de fundusscreening in de praktijk kan plaatsvinden, spreekt de optometrist met u de dagen/dagdelen af waarop de fundusscreening plaats zal vinden.

Indien de fundusscreening niet in de praktijk kan plaatsvinden, zie dan de procedure onder 'Fundusfotografie op andere locatie' (zie pagina 4).

Procedure

- De praktijkondersteuner bepaalt in overleg met de optometrist de dagen/dagdelen waarop afspraken kunnen worden ingepland. Dit kan via het volgende emailadres: huisartsfundusscreening@zrt.nl. De praktijkondersteuner plant de afspraken in voor de patiënten en geeft de afspraken mee aan de patiënten. In ieder geval bij iedere nieuwe patiënt wordt er een informatie foldertje van de fundusscreening meegegeven. Het belangrijkste wat hier op staat is dat er mogelijk gedruppeld gaat worden en dat de patiënt dan zelf geen auto mag rijden. Dit formulier is te vinden in de informatie map.
- De praktijkondersteuner vraagt voor iedere nieuwe patiënt (of indien de hoofdbehandelaar is gewijzigd of dossier gestaakt, zie ook *), bij wie een fundusfoto gemaakt dient te worden, een fundusscreening aan in Portavita met daarbij de datum waarop de afspraak plaats zal vinden.
- Voor patiënten die eerder al eens zijn aangemeld voor een fundusfoto hoeft geen aanvraag meer gedaan te worden. Zij zijn reeds terug te vinden in Portavita door de optometrist. Voor uitzonderingen zie *.
- Daarnaast houdt de praktijkondersteuner in de eigen agenda (papier/HIS) bij op welke tijden de afspraken plaatsvinden, zodat deze kan zien wanneer er nog ruimte is en wanneer de dag vol gepland is.
- De optometristen maken op de afgesproken dagen de foto's van de patiënten van de praktijk.
- Wanneer een patiënt niet naar de afspraak kan komen, dan geeft de patiënt dit door aan de huisartsenpraktijk, meestal aan de assistente. De praktijkondersteuner probeert voor het vrijgekomen tijdstip een nieuwe patiënt te krijgen.

* De toegangsrechten voor de optometrist (en alle medebehandelaars) vervallen in de volgende gevallen: **Een nieuwe aanvraag is dan ook nodig!**

- Wanneer een dossier in Portavita gestaakt is geweest (als patiënten tijdelijk in de 2de lijn zijn behandeld bv).
- Wanneer een patiënt is overgedragen aan een andere huisartspraktijk (bv verhuizing).

Aanvragen voor nieuwe patiënten (of zie *) in Portavita kan als volgt:

- Kies in de linker kolom voor 'Fundusfoto screening'
- Kies voor 'Aanvragen'
- Vul het aanvraagscherm in (zie pagina 5).
- Kies bij uit te voeren datum voor de datum waarop de fundusscreening zal plaatsvinden (met optometrist afgesproken datum).

Fundusfotografie op andere locatie

Indien de huisartsenpraktijk niet over een geschikte ruimte beschikt of indien de huisartsen anders aangeven, kan de fundusfotografie ook plaatsvinden in:

- De Barbarapolikliniek te Culemborg
- Eerstelijns Centrum Tiel, locatie Teisterbant.

U kunt uw voorkeur doorgeven aan Fransien Verdonk, beleidsmedewerker Zorggroep Gelders Rivierenland (tel: 0344-645802 of per e-mail: fverdonk@gezondrivierenland.nl).

Procedure

Een van de optometristen van het ZRT neemt met u contact op om enkele zaken door te nemen. Na overleg voert u de volgende procedure uit:

- U geeft de patiënt de bijgevoegde folder mee met de opdracht om voor een afspraak te bellen met 0344-674744 (receptie Barbara polikliniek, Culemborg) of 0344- 674243 (ECT, Tiel) onder vermelding van diabetes fundusscreening (code DMS voor Culemborg). Hierbij geeft u ook een indicatie van een datum waarop de patiënt een afspraak dient te maken.
- U hoeft geen verwijfskaart mee te geven.
- De praktijkondersteuner doet alleen voor een nieuwe patiënt of zie *, een aanvraag in Portavita met daarbij de datum waarop de afspraak ongeveer plaats zal vinden.
- De telefoniste plant in overleg met de patiënt een afspraak voor de fundusscreening.
- De optometrist maakt op de geplande datum de foto.

Aanvragen in Portavita gaat als volgt:

- Kies in de linker kolom voor 'Fundusfoto screening'.
- Kies bij nieuwe patiënten (of zie *) voor 'Aanvragen' (zie pagina 5).
- Vul het aanvraagscherm in.
- Kies bij uit te voeren datum voor de datum waarop de fundusscreening ongeveer zal plaatsvinden.

* De toegangsrechten voor de optometrist (en alle medebehandelaars) vervallen in de volgende gevallen: **Een nieuwe aanvraag is dan ook nodig!**

- Wanneer een dossier in Portavita gestaakt is geweest (als patiënten tijdelijk in de 2de lijn zijn behandeld bv).
- Wanneer een patiënt is overgedragen aan een andere huisartspraktijk (bv verhuizing).

Verslaglegging

De uitslag van de fundusscreening zal de optometrist vastleggen in Portavita. De fundusfoto wordt opgeslagen door het ZRT.

Kosten

De kosten voor de uitvoering van het fundusonderzoek zullen in rekening worden gebracht bij de Diabeteszorggroep.

Invullen van het aanvraagscherm Fundusfoto in Portavita

- *Aanvragen bij: Kies in het vak hiernaast voor *Oogheelkunde ZH Rivierenland*. Dit kunt u doen door een vraagteken (?) in te vullen en tab in te toetsen. Hierna verschijnt een lijst met locaties. Kies voor Oogheelkunde ZH Rivierenland.
- *Onderzoek: Kies voor 'Fundusfoto screening (2017) (Diabetes)' of 'Fundusfoto screening in mydriasis (2017) (Diabetes)'.
- *Aard problematiek: Vink de aard van de problematiek aan (meerdere keuzes mogelijk)
- *Vraagstelling: Noteer kort de vraagstelling van het onderzoek (indien controle, kan in dit veld 'ctr' worden ingevoerd).
- *Uitvoeren op datum: Kies voor de datum waarop de fundusscreening zal plaatsvinden (met optometrist afgesproken datum). Indien fundusscreening op poli Culemborg of in ECT plaats gaat vinden: Kies voor de datum waarop de fundusscreening ongeveer zal moeten plaatsvinden. (Deze indicatiedatum heeft u ook aan de patiënt doorgegeven).
- *Informeer: Zodra de resultaten zijn ingevoerd: Indien u apart geïnformeerd wilt worden over de uitslagen van dit onderzoek, kunt u "mij persoonlijk" aanvinken.
- *Teken voor akkoord: Vink aan: 'Ik ga akkoord met deze gegevens'.
- *Vervolgactie: Vink uw keuze aan en verlaat met Enter het scherm.

Notitie m.b.t. pupil vergrotende druppel

Nu mensen steeds ouder worden dienen steeds meer diabeten een pupil vergrotende druppel te krijgen. Anders is de foto niet optimaal te beoordelen. In dat geval is autorijden daarna niet mogelijk. Indien een patiënt zonder chauffeur komt, kan de optometrist daarom geen pupil vergrotende druppels geven.

Indien iemand eenmaal gedruppeld is zal dat vaak bij de volgende controles ook het geval zijn. De patiënt graag vooraf wijzen op dit feit en vragen om iemand mee te nemen als begeleiding.

Funduscontrole bij de poli oogheekunde

Patiënten die via de fundusscreening verwezen worden naar de poli oogheekunde hebben een verwijsbrief via zorgdomein nodig voor de oogarts of optometrist. De uitslag van de fundusscreening, die de optometrist in Portavita heeft ingevoerd, graag letterlijk (copy-paste) overnemen in deze verwijsbrief.

Ook Diabeten met bekende oogheekundige comorbiditeiten hebben een verwijsbrief nodig via zorgdomein voor de oogarts of optometrist.

Er hoeft géén aanvraag in Portavita gedaan te worden.

Na het bezoek aan de poli oogheekunde dient de POH zelf de uitslag in te voeren in Portavita. Dit gaat als volgt:

- Index
- Oogartscontrole (diabetes)
- Invoeren
- Voer nu de datum, ziekenhuis en uitslag in.

Zolang de patiënt op de poli oogheekunde onder controle blijft, hoeft er geen fundusscreening plaats te vinden en hoeft er dus ook geen aanvraag in Portavita gedaan te worden. De POH is zelf verantwoordelijk om de signalering van Portavita op te volgen en dit met de patiënt te bespreken. Als de patiënt door de poli oogheekunde terugverwezen wordt naar de huisartspraktijk, kan de funduscontrole weer op locatie plaats gaan vinden door middel van fundusscreening. Volg nu weer de bijbehorende procedure.

Bij vragen en/of problemen kun je contact opnemen per mail:

huisartsfundusscreening@zrt.nl